

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Amsterdam Business School

Wat is de feitelijke rol van de accountant ten aanzien van het jaarverslag en elders opgenomen niet financiële informatie? In hoeverre 'matcht' deze rol met de verwachtingen van beleggers?

Prof dr Philip Wallage

2 JUNI 2010 AMSTERDAM
SEMINAR EUMEDION, NIVRA EN VBA

Wat is de feitelijke rol van de accountant ten aanzien van het jaarverslag?

Artikel 393 lid 5 De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring omtrent de getrouwheid van de *jaarrekening*. .....

De accountantsverklaring omvat eveneens:

- een vermelding van de *tekortkomingen* naar aanleiding van het onderzoek of het *jaarverslag* overeenkomstig deze titel is opgesteld, en of de in art 392 ... vereiste gegevens zijn toegevoegd.
- een oordeel over de *verenigbaarheid* van het jaarverslag met de jaarrekening.

De accountant heeft **een algemene verantwoordelijkheid** voor andere gegevens waarin de gecontroleerde jaarrekening is opgenomen. De accountant dient kennis te nemen van de andere informatie om materiële tegenstrijdigheden met de jaarrekening te ontdekken.

Het Besluit Nadere Voorschriften Inhoud Jaarverslag vereist een *verenigbaarheidstoets* voor de informatie over het beheers- en controlesysteem van de vennootschap rond het proces van financiële verslaggeving en voor de informatie ovk artikel 10 van de Overnamerichtlijn. Het Besluit vereist een *formele toets* of de “overige mededelingen” zijn opgenomen.

Wat is de feitelijke rol van de accountant ten aanzien van het jaarverslag?

Voorbeeld verklaring betreffende andere wettelijke voorschriften en/of voorschriften van regelgevende instanties

“Op grond van ons onderzoek hebben wij geconstateerd dat de uiteenzetting omtrent de effectiviteit van de interne risicobeheersing- en controlesystemen met betrekking tot het proces van financiële verslaggeving *niet overeenkomt met* de kennis die wij tijdens onze jaarrekeningcontrole hebben opgedaan.

Tevens melden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, *verenigbaar* is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.”

Wat is de feitelijke rol van de accountant ten aanzien van het jaarverslag?

Het verslag van de accountant brengt onder de aandacht van **bestuur en commissarissen** bv m.b.t.

de accountantscontrole

- informatie over de gang van zaken tijdens de controle, discussiepunten met het bestuur, een overzicht van niet aangepaste correcties, onafhankelijkheid van de accountant etc.

de financiële cijfers

- analyses van ontwikkelingen van het vermogen en resultaat, die niet in de te publiceren gegevens voorkomen en die naar de mening van de externe accountant bijdragen aan het inzicht in de financiële positie en resultaten van de vennootschap;
- commentaar op de verwerking van eenmalige posten, de effecten van schattingen en de wijze waarop deze tot stand zijn gekomen, de keuze van accounting policies wanneer ook andere keuzes mogelijk waren, alsmede bijzondere effecten als gevolg daarvan;
- opmerkingen over de kwaliteit van prognoses en budgetten.

de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen

- verbeterpunten, geconstateerde leemten en kwaliteitsbeoordelingen;
- opmerkingen over bedreigingen en risico's voor de vennootschap en de wijze waarop daarover in de te publiceren gegevens gerapporteerd dient te worden;
- naleving van regelgeving, leningsconvenanten, vereisten van externe toezichthouders, etc.

In hoeverre ‘matcht’ deze rol met de verwachtingen van beleggers?

1. Het bestuursverslag en jaarrekening dienen te zijn goedgekeurd door de controlerende accountant (Uit: Criteria voor de beoordeling Henri Sijthoff-Prijs).
2. Meer dan de helft van de ondervraagde VBA leden verwacht dat de accountant op dezelfde wijze onderzoek uitvoert naar het jaarverslag als naar de jaarrekening ....
3. Wat betreft het accountantsverslag merkt de jury (Henry Sijthoff Prijs 2009) het volgende op:
Het accountantsverslag is zonder meer standaard te noemen. De vraag is waarom de accountant niet meer toelichting verschaft, door bijvoorbeeld onderdelen van de ‘management letter’ ook in de accountantsverklaring op te nemen. Het blijkt dat de accountant nauwelijks mogelijkheden heeft om zelf meer te zeggen. Wel kan de accountant invloed uitoefenen dat het bedrijf voldoende inzicht over bepaalde zaken geeft in bijvoorbeeld het directieverslag of het verslag van de RvC.
4. Wanneer een onderneming ervoor kiest om de accountant assurance te laten verschaffen over niet-financiële informatie, wenst Eumedion dat de accountant in zijn rapportage meer expliciet inzicht geeft in de verrichte werkzaamheden, de belangrijkste discussiepunten met de onderneming, de kwaliteit van de informatieverzorging en de mate van consistentie in de verantwoording door de onderneming. **NB** Assurance van niet-financiële informatie niet te verplichten.

In hoeverre 'matcht' deze rol met de verwachtingen van beleggers?

5. Ondernemingen die activiteiten verrichten met een grote invloed op veiligheid en/of milieu, dienen in hun verslaggeving zowel kwantitatief als kwalitatief hierop een toelichting te geven. **NB** De (Henry Sijthoff) jury hecht een groot belang aan onafhankelijke '*auditing*' van de kwantitatieve informatie.
6. De commissie de Wit beveelt aan dat de beroepsorganisatie samen met de AFM maatregelen neemt, om te bewerkstelligen dat accountants vaker gebruik maken van *toelichtende paragrafen* over onzekerheidssituaties bij financiële instellingen.
7. De commissie onderschrijft en heeft verwachtingen van de initiatieven die zijn genomen door de beroepsgroep om de *collectieve kennis* die aanwezig is te gebruiken om vroegtijdig risico's, problemen en aandachtspunten bij financiële instellingen en binnen de financiële sector te signaleren en te monitoren. **NB** De commissie ziet niets in de suggestie om de taken van accountants uit te breiden naar andere taken op het gebied van corporate governance.

‘Matchen’ van deze rol met de verwachtingen van beleggers!

1. Kritische beschouwing tbv RvB/RvC (o.a.)
  - betere omgevingsanalyse (risico's, concurrentie, enz) in relatie tot strategie, relevante informatie (relatieve ipv absolute data) bij RvB
  - aandringen op een inhoudelijk verslag van de RvC
2. Ondersteuning SBR (digitaal jaarverslag naar on line/ real time)
3. Integrated Reporting (financieel en niet-financieel (tekst en data)) mede op basis van stakeholder- en issue dialoog. Relevantie, vergelijkbaarheid, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid zijn te toetsen criteria.
4. Long Form Reporting (commentaar/ analyse)
5. Bijdragen aan analyse van de (ongewenste) consequenties van toenemende transparantie
  - vb van stijgende beloningen
  - irrationaliteit mbt toekomstverwachtingen (herding, confirmation, ...

'Matchen' van deze rol met de verwachtingen van beleggers!

Introduction

We have been engaged by Nederlandse Financierings-Maatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. to conduct (1) an audit on the annual accounts 2009 and (2) a limited assurance engagement of the Report of the Management Board 2009.

The audit and the limited assurance engagement are conducted in accordance with the Dutch law. The limited assurance engagement also complies with the requirements as included in the International Standard for Assurance Engagements (ISAE 3000): Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information.

Opdracht

De directie van het Havenbedrijf Rotterdam N.V. heeft ons verzocht zekerheid te verschaffen over de financiële en niet-financiële informatie in het Jaarverslag 2009 van het Havenbedrijf Rotterdam

Wij hebben onze werkzaamheden verricht in overeenstemming met Nederlands recht waaronder Standaard 3410N 'Assurance standaard inzake maatschappelijke verslagen'.

.....

